

จูลสารข่าววินัยอิเล็กทรอนิกส์ กรมพัฒนาที่ดิน
(LDD disciplinary E-newsletter)
ฉบับที่ ๓/๒๕๖๖ (มีนาคม ๒๕๖๖)

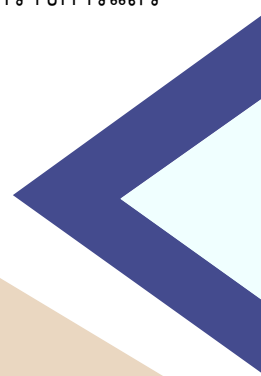
หลักกฎหมายควรรู้

ศึกษาต่อที่ต่างประเทศ ต้องมีคุณสมบัติอะไรบ้าง...

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้นิยาม คำว่า “ศึกษา” หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ด้วยการเรียนหรือการวิจัยตามหลักสูตรของสถาบันการศึกษา หรือสถาบันวิชาชีพ เพื่อให้ได้มาซึ่งปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ ก.พ. รับรองและหมายความรวมถึงการฝึกฝนภาษา และการรับคำแนะนำก่อนเข้าศึกษา และการฝึกอบรมหรือการดูงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหรือต่อจากการศึกษานั้นด้วย โดยระเบียบดังกล่าวเป็นกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ซึ่งข้าราชการผู้ที่จะไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ควรศึกษาเรียนรู้ไว้ เพราะระเบียบนี้มีวัตถุประสงค์ให้ข้าราชการที่จะไปศึกษา ฝึกอบรมดูงาน ณ ต่างประเทศ มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และสนับสนุนให้ข้าราชการพัฒนาตนเอง โดย ก.พ. กำหนดคุณสมบัติของข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ดังนี้

(๑) เป็นข้าราชการที่เมื่อศึกษาเสร็จแล้ว จะต้องใช้เวลากลับมาปฏิบัติราชการชดใช้ได้ครบก่อนเกษียณอายุราชการ การชดใช้เวลาราชการนี้ให้รวมถึงการปฏิบัติราชการชดใช้การลาศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยเดิมที่ค้างอยู่ด้วย

(๒) เป็นผู้มีวันรับราชการเป็นข้าราชการติดต่อกันมาแล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ถ้ามีความจำเป็นอย่างยี่งส่วนราชการใดจะให้ข้าราชการที่มีวันรับราชการไม่ครบหนึ่งปีไปศึกษา ณ ต่างประเทศก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่พ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว

(๓) เป็นผู้มีความรู้ภาษาต่างประเทศที่จะใช้ในการศึกษานั้น ได้ ซึ่งต้องมีความรู้ภาษานั้น ๆ ในระดับที่ ก.พ. กำหนด ยกเว้นทุน ประเภท ๑ (ข) (ทุนที่รัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือนิติบุคคลต่างประเทศ มอบให้แก่รัฐบาลไทย) ให้เป็นไปตามที่สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศกำหนด

(๔) เป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์และมีสุขภาพอนามัยดีพอที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศได้ โดยผ่านการตรวจรับรองจากคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. หรือสถานพยาบาลของรัฐตามที่ คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนด สำหรับผู้ไปศึกษาด้วยทุน ประเภท ๑ (ข) จะให้แพทย์อื่นที่ ทหารของประเทศที่จะไปศึกษาเป็นผู้ตรวจรับรองก็ได้ แต่หากประเทศที่จะไปศึกษา มิได้กำหนดให้ต้องตรวจร่างกาย ต้องผ่านการตรวจร่างกายโดยคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. หรือสถานพยาบาลของรัฐตามที่ คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนด

(๕) เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่กรณีถูกฟ้องคดีอาญาในความผิดที่ไม่อยู่ในข่ายต้องรอการเลื่อนชั้นเงินเดือน ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือน

(๖) ข้าราชการที่กลับจากศึกษาหรือฝึกอบรมจะต้องปฏิบัติราชการครบหนึ่งปีก่อน จึงจะไปศึกษาหรือฝึกอบรมครั้งใหม่ได้ ยกเว้นการไปศึกษาหรือฝึกอบรมในครั้งที่แล้วไม่ถึงหนึ่งปี หรือการไปศึกษาหรือฝึกอบรมครั้งใหม่ มีระยะเวลาไม่เกินหกเดือน (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น การศึกษาต่อเนื่องจากเดิมที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา และกลับเข้าปฏิบัติราชการก่อนระยะหนึ่งแล้ว จึงขอกลับไปศึกษาต่อให้สำเร็จการศึกษา) หรือการไปศึกษา ฝึกอบรมครั้งใหม่ ได้รับทุนรัฐบาล ต่างประเทศ หรือทุนองค์การระหว่างประเทศ หรือทุนองค์การมูลนิธิต่างประเทศ หรือทุนประเภท ๑ (ก) (ทุนรัฐบาลหรือทุนจากส่วนราชการ) ทุนประเภท ๑ (ข) และ ทุนประเภท ๑ (ค) (ทุนที่นิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาในประเทศ มอบให้แก่ส่วนราชการ)

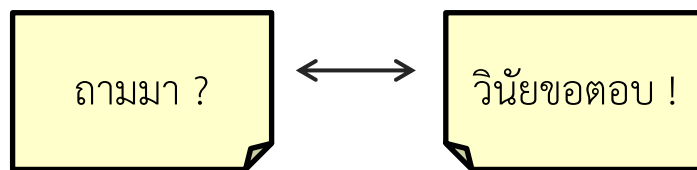
แต่อย่างไรก็ดีหากข้าราชการผู้ใดไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ แต่ไม่กลับมาปฏิบัติราชการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ จะถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกิน ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ โดยระดับโทษมี ๒ สถาน คือ ปลดออกและไล่ออก อันจะส่งผลให้ต้องออกจากราชการได้

อุทาหรณ์ควรฟัง

ข้าราชการลาไปศึกษาต่อต่างประเทศเมื่อถึงเวลากลับต้องกลับมาด้วยนะจ๊ะ !!

นางสาวแพท ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อปริญญาเอก ณ ประเทศเยอรมนี ด้วยทุนรัฐบาล ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ต่อมาวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ นางสาวแพทได้ยื่นหนังสือถึง ก.พ. ขอย้ายเวลาเพื่ออยู่ฝึกงานเป็นเวลา ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในเยอรมนี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ แจ้งให้ นางสาวแพททราบว่า ก.พ. มีมติไม่อนุมัติให้ขยายเวลาเพื่ออยู่ฝึกงาน โดยให้เดินทางกลับประเทศไทย ภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้ ซึ่งนางสาวแพทได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ นางสาวแพท จึงต้องเดินทางกลับประเทศไทย ภายในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เมื่อนางสาวแพทไม่เดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการภายในวันดังกล่าว จึงถือได้ว่าการกระทำของนางสาวแพท เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป โดยไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

กล่าวคือ การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวนานเกิน ๑๕ วัน โดยไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามนัยของหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๑/ว ๕๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๐ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

ข้าราชการลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศแล้วไม่กลับมาภายในกำหนดเวลา ผิดวินัยได้นะ!

น้องดินดี : พี่วินัยคะ หนูมีข้อสงสัยว่า ข้าราชการที่ลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ โดยได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเกินหนึ่งปี เมื่อสำเร็จการศึกษาหรือเสร็จจากการศึกษาแล้ว จะต้องเดินทางกลับมารายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการภายในกำหนดเวลาอย่างไรครับ แล้วถ้าไม่กลับมาภายในกำหนดเวลา จะถูกดำเนินการทางวินัยหรือไม่คะ

พินัย : ขอตอบข้อสงสัยของน้องดินดีนะครับ กรณีข้าราชการที่ลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ เมื่อสำเร็จการศึกษาหรือเสร็จจากการศึกษาแล้ว จะต้องเดินทางกลับมารายงานตัว กลับเข้าปฏิบัติราชการภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๒๗ (๑) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ความสรุปได้ว่า ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติหรือเสร็จจากการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงานก่อนครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ ต้องรีบเดินทางกลับให้ถึงประเทศไทย และรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการภายในระยะเวลาไม่เกินยี่สิบวัน สำหรับผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือ ปฏิบัติการวิจัย เกินหนึ่งปีครับ

และพินัยขอตอบข้อสงสัยของน้องดินดีอีกข้อนะครับ เมื่อข้าราชการผู้นั้นทราบแล้วว่าต้องดำเนินการภายในกำหนดเวลาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วถ้าหากไม่กลับมาภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ทางสำนักงาน ก.พ. ได้มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๕/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ หากข้าราชการผู้นั้นไม่กลับมาภายในกำหนดเวลา ซึ่งระยะเวลาล่วงเลยไปเกิน ๑๕ วัน อาจเข้าข่ายเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ข้าราชการผู้นั้นจะต้องถูกดำเนินการทางวินัย ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๑/ว ๕๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๐ ครับ และนอกจากจะต้องถูกดำเนินการทางวินัยแล้ว ในทางแพ่งก็ยังคงต้องถูกดำเนินคดีโดยผู้ค้าประกันด้วย เนื่องจากผู้ค้าประกัน ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินแทนข้าราชการผู้นั้นครับ

พินัยจึงอยากแนะนำข้าราชการที่ลาไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ควรศึกษาและทำความเข้าใจให้ชัดเจน เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงสัญญาการชดใช้เมื่อทำผิดสัญญา วินัยอยู่ใกล้ตัวนะครับ

อ้างอิง/ที่มา

๑. หลักกฎหมายควรรู้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑. (๒๕ มกราคม ๒๕๕๑). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๒ ก หน้า ๑-๕๑

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙. (๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๕๙ ง หน้า ๑๖-๒๙

ฝ่ายข้าราชการลาศึกษาและฝึกอบรม กลุ่มการศึกษาและฝึกอบรมในต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (๒๕๕๐). คำแนะนำสำหรับข้าราชการที่จะไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ต่างประเทศ. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

<https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/gov-advice-2550.pdf>

๒. อุทาหรณ์ควรฟัง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๕). ทหารี่ปัญหาเกี่ยวกับวันละทิ้งหน้าที่ราชการ. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

<https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/0013.pdf>

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖). ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

https://www.soc.go.th/wp-content/uploads/2020/01/v234_36.pdf

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๐). การลงโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย กรณีลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ แล้วไม่เดินทางกลับมารับราชการภายในกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

๓. ถ้ามมา ? วินัยขอตอบ !

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน
ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙. (๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๕๙ ง
หน้า ๑๖-๒๙

ฝ่ายข้าราชการลาศึกษาและฝึกอบรม กลุ่มการศึกษาและฝึกอบรมในต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน. (๒๕๕๐). *ข้อปฏิบัติสำหรับข้าราชการที่ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย
หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ*. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

<http://web.krisdika.go.th/data/outside/outside21/file/scholarships1.pdf>

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๐). *การลงโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย กรณีลาไปศึกษา
ณ ต่างประเทศ แล้วไม่เดินทางกลับมารับราชการภายในกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ*.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.